

BESLUT

Datum för beslut:
{Dns_es__signer2:date.format(dato, "yyyy-mm-dd") }

Diarienummer:
V-2022-0223 2.3.1

Till: Regeringskansliet (Finansdepartementet)

Beslut om synpunkter på promemorian ”En effektivare upphandlingstillsyn (Ds 2022:5)

Detta beslut har undertecknats elektroniskt.

Beslutet

Rektor beslutar om att Kungl. Tekniska högskolan lämnar synpunkter enligt bilaga 1 på promemorian ”En effektivare upphandlingstillsyn (Ds 2022:5).

Ärendet

Kungl. Tekniska högskolan har beretts möjlighet att lämna synpunkter på promemorian ”En effektivare upphandlingstillsyn” (Ds 2022:5).

Kungl. Tekniska högskolans synpunkter framgår av bilaga 1.

Ärendet har handlagts inom Ekonomiavdelningen, Upphandlingsgruppen och där beretts av Jon Nyqvist och Karin Edoff.

Detta beslut har fattats av rektor Sigbritt Karlsson efter föredragning av upphandlare Jon Nyqvist. Närvarande vid beslutet var prorektor Mikael Östling, universitetsdirektör Kerstin Jacobsson, biträdande universitetsdirektör Fredrik Oldsjö, ordförande för Tekniska högskolans studentkår Teodor Elmfeldt och ledningssekreterare Eva Fredriksson.

Kungl. Tekniska högskolan

{ {Sig_es__signer2:signature } }

Sigbritt Karlsson, rektor

{[Sig_es_signer1:signature] }

Jon Nyqvist, Upphandlare Ekonomiavdelningen

Bilaga 1: Kungl. Tekniska högskolans synpunkter på promemorian ”En effektivare upphandlingstillsyn” (Ds 2022-:5).

Sändlista

Regeringskansliet, Finansdepartementet

Expeditionsdatum:

{[*Expedate_es_signer3:date:format=yyyy-mm-dd]:default(YYYY-MM-DD)}

Till: Regeringskansliet (Finansdepartementet)

Bilaga 1: Kungl. Tekniska högskolans synpunkter på promemorian ”En effektivare upphandlingstillsyn” (Ds 2022:5)

Sammanfattning

Förslaget har, som KTH uppfattat det, som främsta syfte att effektivisera tillsynen över offentliga upphandlingar. KTH har därför i sitt svar fokuserat på att detta syfte ska uppnås. Om förslaget även leder till att förbättra och öka kvaliteten hos upphandlande myndigheters arbete med anskaffning av varor, tjänster och entreprenader är det givetvis positivt. Annars får åtgärder som syftar till att detta syfte uppnås behandlas inom ramen för andra förslag.

KTH ställer sig positivt till en effektivare upphandlingstillsyn och tillstyrker i stort promemorian. Kommentarer på enskilda delar och förslag följer nedan.

Synpunkter

En ändrad beslutsordning för en effektivare tillsyn

Förslaget innebär att tillsynsmyndigheten (Konkurrensverket, KKV) ska få fatta beslut om upphandlingsskadeavgift. KTH anser att detta är en rimlig förändring och effektivisering av beslutsordningen, inte minst med bakgrund av att KKV får fatta andra avgiftsbeslut (t ex konkurrensskadeavgift). Att beslutet kan överklagas till en förvaltningsrätt gör att rättssäkerheten säkerställs.

I så kallade obligatoriska ärenden (där avtal får bestå trots att otillåten direktupphandling gjorts eller där avtalsspärr inte iakttagits), samt de fall där upphandlande myndighet medger överträdelse anser KTH att rätten för KKV att kunna besluta om upphandlingsskadeavgift är särskilt motiverad.

Vid misstänkt otillåten direktupphandling där ingen leverantör begärt överprövning och där KKV inte med säkerhet kan utreda huruvida en otillåten direktupphandling gjorts, anser KTH att skälen för att behålla nuvarande ordning, dvs att KKV inte ges rätt att besluta om avgiften utan först måste väcka talan i allmän förvaltningsdomstol, överväger.

Dokumentationsskyldighet med tidsfrist

Dokumentationsplikten finns redan idag i alla upphandlingslagar, men efterlevnaden är ibland bristfällig. De upphandlingsverktyg som de flesta upphandlande myndigheter använder gör dock att användaren ofta, men inte alltid, blir påmind om dokumentationsplikten. KTH anser därför att införande av en tidsfrist är motiverad, även om kontrollen av att en sådan efterlevs inte är helt enkel. Förslaget med 30 dagar efter att avtal ingåtts är rimlig.

KTH, som bedriver forskning i framkant, är fortsatt beroende av att anskaffa varor och tjänster från leverantörer som är bäst lämpade att leverera just den tjänst eller utrustning som behövs, och i vissa fall finns bara en möjlig leverantör. Spårbarhet och öppenhet i form av tydlig dokumentation av sådana anskaffningar (genom exempelvis förhandsinsyn) är till fördel även för upphandlande myndigheter.

Tillämpningsområdet för upphandlingsskadeavgift utvidgas

Förslaget innebär att upphandlingsskadeavgift ska kunna utdömas för flera brister, bl a underlåtenhet att göra efterannonsering och utförande av dokumentationsplikten. KTH anser det rimligt att påtryckningsmedel i någon form införs för att öka efterlevnaden. Korrekt publicering av annonser, dokumentation, samt efterannonsering fyller viktiga funktioner. Dock anser KTH att upphandlingsskadeavgift blir en väl drastisk åtgärd för denna typ av brist. Tillsynsbeslut samt vite vid upprepade förseelser borde vara lämpligare och mer proportionerliga åtgärder för denna typ av brister.

Taket på upphandlingsskadeavgiften höjs till 20 Mkr

KTH har inget att invända mot denna höjning. I de fall när det handlat om särskilt stora värden, exempelvis i omfattande byggentreprenader, ter sig 10 Mkr som ett alltför lågt tak.

Tidsfristen för att besluta om upphandlingsskadeavgift förlängs

KTH har förståelse för att nuvarande tidsfrist om ett år ibland innebär problem för tillsynsmyndigheten och försvårar arbetet. KKV har ju vid flera tillfällen påpekat dessa problem. Utifrån denna utgångspunkt finns det skäl att överväga en förlängning av tidsfristen till två år i enlighet med förslaget. Dock anser KTH att som första steg bör KKV:s möjligheter att hämta in underlag till sina utredningar ses över och förbättras.

När det gäller ett eventuellt införande av en förlängd tidsgräns finns det aspekter som KTH vill lyfta fram som gör saken mer problematiskt och svårhanterad. Att ändra tiden till två år skulle göra att förutsebarheten hos upphandlande myndigheter blir sämre.

KTH anser att det bör utredas att, istället för att ha en fast tidsgräns, olika tidsgränser införs för olika typer av upphandlingar.

En annan möjlig "mellanväg" är att tidsgränsen på ett år kvarstår som huvudregel, men att KKV efter ansökan hos domstol kan ges längre tid för utredningen där upphandlande myndighet inte har möjlighet att inkomma med nödvändiga uppgifter eller väljer att inte samarbeta.

Övriga förslag

KTH ställer sig bakom förslaget att föreläggande gällande utredningsmaterial även ska kunna riktas till leverantörer.